

Reported that during the registration and licensing proceedings in economic activity arise and develop appropriate relationships between subjects of such proceedings. In this context, the position of scientists about proper definition of subjects of certain legal relations should promote a deep scientific interpretation of place of the individual subject in specific legal relations is supported, in order to balance their status and prevent possible offenses by the subjects and participants of legal relations by rights and obligations.

Was determined that subjects of legal relations arising in the registration proceedings in the sphere of economic activity, is, firstly, an official who commits registration actions, secondly, the person to whom such actions are performed. Based on analysis of the list of the state registrar powers was concluded that it is one of the main subjects of the registration authority in the sphere of economic activity. Along with the state registrar legislation highlighted two more. In the case of state registration of legal personality – the founder of the legal personality, and in the case of registration of the natural person who plans to become an entrepreneur – the applicant.

The Central authority of Executive responsible for implementing state policy in the sphere of state registration of legal personality and natural persons – entrepreneurs, is the State registration service of Ukraine.

Among the subjects of licensing proceedings in economic activity highlighted: permitting authorities (local and regional), licensing authorities, State service of Ukraine for regulatory policy and entrepreneurship and the management subject.

Under the meaning and order of registration and licensing proceedings in economic activity are understood rules regulated by normative and legal acts and consistent procedure of such activities.

Keywords: *subject, content, administrative regulation, registration and licensing and licensing proceedings, a legal act.*

УДК 351.74(477)

А. А. СЕРГЄЄВ,

начальник курсу факультету з підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки та кримінальної міліції у справах дітей Харківського національного університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОВС УКРАЇНИ

На основі аналізу чинного законодавства та наукових позицій визначено поняття механізму забезпечення права на честь, гідність та ділову репутацію працівників органів внутрішніх справ України. Досліджено елементи вказаного механізму та особливості його функціонування.

Ключові слова: *механізм забезпечення прав, працівник органів внутрішніх справ, честь, гідність, ділова репутація.*

Стрімке спрямування законодавства України до європейських зразків вимагає подальшого зміцнення законності та правопорядку, забезпечення безпеки особи, належного захисту та охорони конституційних прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, неухильного дотримання принципу соціальної справедливості. Значну роль у здійсненні цих важливих завдань відіграють органи внутрішніх справ. Покладаючи на працівників міліції широке коло обов'язків щодо охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, боротьби зі злочинністю, належної охорони життя і здоров'я особи від протиправних посягань, держава пріоритетом визначає тих

суб'єктів, на яких спрямована діяльність працівників міліції, при цьому самі ж працівники часто залишаються не захищеними від негативу, який досить часто має місце стосовно них. На практиці потреба реалізувати передбачені конституцією права на захист честі, гідності та ділової репутації саме працівників міліції чомусь нехтується в нашій країні. Що є вкрай неправильним, адже неможливо створити позитивний імідж працівника ОВС без реального і дієвого механізму забезпечення права на такий захист. Виходячи з цього, метою статті є дослідження елементів такого механізму, на основі якого буде визначено поняття та особливості механізму забезпечення права на

захист честі, гідності та ділової репутацію працівників органів внутрішніх справ.

Важливо зазначити, що в Україні дослідженню проблематики правового захисту працівників міліції присвячено значну увагу науковців, серед яких О. М. Бандурка, М. М. Гуренко, И. Ф. Дерюжинський, В. В. Івановський, І. Н. Зубова, Р. А. Калюжна, В. В. Ковальська, О. В. Синегубов. Однак, дослідження попередників зводились переважно до вузькогалузевого спрямування і не охоплювало всієї повноти проблематики. У рамках загальнотеоретичного дослідження є можливість більш широко та повно окреслити проблематику, що підвищує актуальність статті.

Визначення Конституцією України утворення і забезпечення прав і свобод людини як головного обов'язку держави, а також проголошення курсу на формування правової і соціальної держави неминуче висувують на перший план проблему захисту прав людини. Однак рідко коли ставиться питання захисту прав працівника міліції. Прийнято вважати статус працівника міліції порівняно зі статусом громадянина краще захищеним. Частіше за все ставиться питання захисту прав громадян, що порушуються працівником міліції, і дуже рідко – навпаки.

Метою держави визнається «спільне благо», захист прав і свобод людини і громадянина від будь-яких протиправних посягань, у тому числі й з боку самої держави [1, с. 10]. Такі фактори, як різке зниження рівня життя більшості населення при дуже швидкому збагаченні окремих його груп, різке зростання рівня злочинності, корумпованість державного апарату, загальний правовий нігілізм, зневіра громадян у можливостях державних органів забезпечити правопорядок, труднощі з державним фінансуванням, соціальна і правова незахищеність значної частини населення, істотно впливають як на зовнішнє середовище органів внутрішніх справ, так і на внутрішні елементи системи, оскільки працівники міліції мають ті ж самі труднощі, що й інші громадяни країни. [2, с. 34]. При цьому, на відміну від громадян, що не перебувають на державній службі, право працівника міліції захистити або відновити порушене право на захист честі, гідності та ділової репутації втрачається. Таке становище обумовлене обмеженнями і заборонами, пов'язаними з проходженням державної служби в органах внутрішніх справ, напруженістю та інтенсивністю їх праці [3].

Світова й вітчизняна практика яскраво засвідчили, що працівники органів внутрішніх справ

потребують захисту своїх прав і свобод, у тому числі й права на честь, гідність і ділову репутацію. Необхідною умовою для цього є створення ефективного механізму забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації працівника ОВС України. Завдання юридичної науки в цьому процесі є надзвичайно важливим і актуальним: здійснення всебічного наукового осмислення вказаного механізму як правової категорії та допомога практиці в аспекті підвищення ефективності цього механізму. Саме тому пропонується проаналізувати ґносеологічні засади юридичного механізму забезпечення захисту прав людини в ракурсі специфіки правового статусу працівників ОВС.

Саме поняття «механізм» (від давньогрецького коріння зі значенням «знаряддя», («пристрій»)) має кілька значень 1) пристрій (сукупність рухомо з'єднаних між собою ланок), що передає або перетворює (відтворює) рух; 2) сукупність проміжних станів або процесів будь-яких явищ, наприклад, механізм хімічної реакції, механізм випромінювання [4, с. 485]. У словнику російської мови, окрім вищезгаданої характеристики, сказано, що механізм – це внутрішня будова, система чого-небудь [5, с. 262]. В такому ж аспекті дається поняття механізму держави як внутрішньо врегульованої системи державних органів, через які панівний клас здійснює державну владу, забезпечує своє політичне, економічне та ідеологічне панування [4], та поняття механізму правового регулювання як органічної сукупності всіх юридичних засобів і форм переведення нормативності права в упорядкування суспільних відносин, переведення «належного в реальне» [6, с. 68].

Необхідно зауважити, що у працях окремих вчених категорія механізму також розглядається не лише в інституційному аспекті. Категорія механізму, зокрема, використовується також для характеристики процесу правового регулювання. Як вказує О. Ф. Скакун, механізм правового регулювання – це узятя в єдності система правових засобів, способів і форм, за допомогою яких нормативність права переводиться в упорядкованість суспільних відносин, задовольняються інтереси суб'єктів права, встановлюється і забезпечується правопорядок («належне» у праві стає «сущим») [7]. На думку В. О. Рибаківа, під механізмом правового регулювання слід розуміти взяті в єдності та взаємодії всі правові засоби (елементи), за допомогою яких здійснюється правове регулювання [8, с. 214].

О. Ф. Скакун стверджує, що механізм соціально-правового забезпечення прав і свобод

людини формує відповідні підсистеми – механізми реалізації, охорони, захисту прав, де перший (механізм реалізації прав людини) включає засоби, необхідні для створення умов реалізації прав і свобод, а складові гарантії забезпечення прав являють собою відповідні умови і засоби, що сприяють реалізації кожною людиною і громадянином прав, свобод і обов'язків, що закріплені в Конституції України. Друга підсистема – механізм охорони прав – включає заходи з профілактики правопорушень для закріплення правомірної поведінки особи. Третя підсистема – механізм захисту прав – включає засоби, направлені на поновлення прав, які порушено протиправними діями, а також відповідальність особи, що вчинила правопорушення [7, с. 206]. На думку українського вченого Г. С. Рибалка, яка логічно доповнює позицію О. Ф. Скакун, основні підсистеми механізму забезпечення прав і свобод людини і громадянина вимагають наявності: 1) механізму реалізації; 2) механізму охорони; 3) механізму захисту. У свою чергу механізм реалізації прав людини включає заходи, спроможні створити умови для реалізації прав і свобод людини. Механізм охорони прав людини включає заходи профілактики правопорушень для утвердження правомірної поведінки особи. Механізм захисту прав людини включає заходи, що призводять до відновлення порушених прав неправомірними діями та відповідальності особи [9, с. 20].

Не вдаючись у більш глибоке дослідження поняття механізму, погодимось з М. Я. Мавриком, що під механізмом забезпечення прав і свобод людини і громадянина слід розуміти як цілісну систему правових форм, заходів і засобів, взаємодія яких спрямована на забезпечення від посягань на права і свободи та на попередження їх порушень, підтвердження або поновлення оскаржуваних чи порушених прав і свобод [10, с. 41].

Будь-який механізм забезпечення прав і свобод має свою структуру, яка характеризується єдністю елементів, які перебувають у певних зв'язках і відносинах між собою, характеризують сутність об'єкта як ціле і відносно незалежне зовні явище. На думку М. П. Орзіха, правозахисний механізм стосовно прав і свобод людини включає поряд з нормативно-правовою «інституціональну» частину – органи та організації, спеціальною компетенцією або статутним завданням (для громадських об'єднань) яких є захист прав і законних інтересів людини і громадянина, та «інструментальну» – придатні до

ефективного застосування засоби охорони і захисту правового становища особи [11, с. 11].

Ю. А. Груджи вважає, що механізм захисту прав передбачає таку структуру: це по-перше, право на захист, яке складається з двох видів можливостей: матеріально-правових і процесуальних. Перші – матеріально-правові – охоплюють право людини використовувати проти порушника і для захисту свого права дозволені законом примусові дії (самозахист); право уповноваженої особи самій застосувати до правопорушника заходи оперативного впливу; право людини звернутися до органів державної влади і місцевого самоврядування або до громадських об'єднань з вимогою примусити зобов'язану особу до обов'язкової правомірної поведінки; право звернутися до міжнародних організацій за захистом прав і свобод у випадку, якщо вичерпано всі внутрішньодержавні засоби правового захисту. Другі – процесуальні – включають: право людини звернутися за захистом в будь-який орган влади в будь-якій законній формі; право на користування будь-якими передбаченими законом процесуальними правами і процедурами, встановленими для конкретної форми захисту права; право на оскарження в судовому, адміністративному або громадському порядку рішення компетентного органу у конкретній справі. По-друге, компонентом структури виступають форми захисту, які визначаються, як регламентований правом комплекс особливих процедур, що здійснюються правозастосовними органами і самою уповноваженою особою і направлені на поновлення порушеного права. Форми захисту прав розрізняються залежно від суб'єкта правозахисних дій на юрисдикційну і неюрисдикційну. Третій компонент структури – примусові засоби захисту. Це матеріально-правові й процесуальні норми і процедури, що застосовуються юрисдикційними органами на вимогу уповноваженої особи для примусового поновлення її порушеного права [12, с. 50, 51].

Схожу думку має О. І. Наливайко, який зазначає, що захист права як підсистема правового захисту людини містить у собі: 1) право на захист; 2) форми захисту; 3) примусові засоби захисту (заходи захисту і заходи відповідальності) [13, с. 11]. Конституційно-правовий механізм захисту основних прав і свобод громадян України охоплює собою дві сторони: це, по-перше, передбачені Конституцією України інституції, в компетенцію яких входить захист основних прав і свобод громадян України – інституційні гарантії, і, по-друге, –

це сукупність закріплених у Конституції України форм, методів і засобів, спрямованих на забезпечення основних прав і свобод громадян України – інструментальні гарантії, – зазначають Ю. М. Тодика та О. В. Марцеляк [14, с. 26].

Аналіз вказаних наукових поглядів дозволяє говорити про механізм забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації працівника ОВС України як про чітко визначену законодавством систему нормативно-правових гарантій реалізації цього права, а у разі необхідності – охорону та захист вказаних прав компетентними державними структурами.

Досліджуючи вказаний механізм забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації працівника ОВС України, необхідно враховувати принаймні дві основних особливості. По-перше, це особливий правовий статус носія прав. По-друге, особливий характер самих прав, на забезпечення захисту якого спрямований механізм.

Що ж стосується правового статусу носія права на честь, гідність і ділову репутацію, то тут необхідно зазначити, що притаманні усім громадянам юридичні властивості визначаються загальним правовим статусом. Він, як правило, міститься у нормах конституційного права і не залежить від конкретних обставин, що складаються на роботі, по службі, у побуті. Він є однаковим для всіх і характеризується певною сталістю. Він не може врахувати всі життєві ситуації найрізноманітніших верств населення, а тому є базовим, основним, з якого виходять усі інші. Широка розмаїтість соціальних ролей, які виконує особа у суспільстві, зумовлює необхідність у їх нормативному забезпеченні додатковими якостями, які б розвивали та доповнювали загальний юридичний статус. Тому поряд із ним існує велика кількість статусів різних рівнів конкретизації.

Правове становище працівників міліції деталізується ст. 20 Закону України «Про міліцію», згідно з якою працівник міліції є представником державного органу виконавчої влади.

З моменту прийняття особи на службу в міліцію вона автоматично набуває правового становища працівника міліції. Своєю чергою, для прийняття на службу особа, яка бажає на неї вступити, має відповідати цілій низці вимог, а після прийняття на службу діяти в повній відповідності з нормативними актами, що регулюють її діяльність. Більше того, на міліціонера, як і на будь-якого державного службовця, розповсюджується правило: «Дозволено робити

тільки те, що передбачено законом», на відміну від інших громадян, яким дозволено робити все, що не заборонено законом. Вказана особливість впливає на визначення механізму забезпечення права на честь, гідність і ділову репутацію працівника міліції, оскільки його статус відрізняється від статусу інших громадян.

Державно-владні повноваження, якими наділений працівник міліції, визначають взаємозв'язок суб'єктивних прав і юридичних обов'язків. Відповідно до компетенції працівника міліції він є представником влади, а його суб'єктивні права мають владний характер – обов'язковий для виконання іншим суб'єктом правовідносин. Зокрема, у ст. 20, 21 Закону України «Про міліцію» сказано, що законні вимоги працівників міліції є обов'язковими для виконання громадянами та службовими особами; образа працівника міліції, опір, погроза, насильство й інші дії, які перешкоджають виконанню покладених на працівника міліції завдань, тягнуть за собою встановлену законом відповідальність. Іншими словами, обов'язки другої сторони правовідносин (громадян, посадових осіб, організацій) є підпорядкованими суб'єктивним правам працівників міліції.

Встановлення правового статусу працівника міліції визначає поведінку не тільки однієї сторони (працівників міліції), а й інших суб'єктів виникаючих правовідносин. Цю обставину слід враховувати у процесі нормотворчої діяльності, адже вона безпосереднім чином впливає на ефективність реалізації повноважень працівників і як наслідок – на формування їх репутації. При визначенні правового статусу працівника міліції необхідно враховувати весь ланцюг кореспондуючих юридичних зв'язків у правовідносинах, інакше більшість із встановлених прав і обов'язків, у тому числі й права на захист честі, гідності та ділової репутації, можуть виявитись діючими лише на папері. Так, нормативна регламентація правомочності працівника тягне виникнення кореспондуючого обов'язку іншої сторони правового відношення. Своєю чергою правовий обов'язок має бути підкріплений заходами юридичного впливу, інакше обов'язок і всі правовідносини загалом втрачають одну зі своїх найважливіших якостей – гарантованість силою державного примусу.

Правовий захист працівників міліції, крім норм гарантій повинен включати в себе ще й організаційні гарантії, які надають нормам-гарантіям реально функціонуючий характер. У свою чергу під організаційними гарантіями розуміється спеціальна діяльність уповноважених

державних органів і посадових осіб, спрямована на реалізацію всіх видів гарантій [15, с. 172]. Органи та організації, спеціальною компетенцією або статутним завданням (для громадських об'єднань) яких є захист прав і законних інтересів людини чи окремої категорії осіб, у теорії держави та права прийнято визначати як інституційні гарантії забезпечення права [16, с. 11].

Аналогічно і право на захист честі, гідності та ділової репутації працівників міліції як представників закону та держави має включати в себе не тільки нормативне забезпечення взагалі можливості такого захисту, що також є необхідним, а й діяльність відповідних державних органів, спрямовану на забезпечення функціонування механізму такого правового захисту працівників міліції як осіб, наділених спеціальним правовим статусом. Однак особливістю інституційних гарантій забезпечення вказаного механізму є знову ж той факт, що працівник міліції є державним службовцем. Це у свою чергу дозволяє залучити передусім відомчі структури (управління внутрішньої безпеки, юридичні відділи), і лише у разі їх недовісти звертатися до загальнодержавних інституцій гарантування прав і свобод громадян.

Таким чином, специфіка правового статусу працівників міліції порівняно з іншими громадянами має суттєві відмінності, пов'язані з проходженням служби і виконанням державно-владних функцій. Порушення права на захист честі гідності та ділової репутації у працівників міліції пов'язане саме з їх правовим статусом, а тому й механізм забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації повинен формуватись на ґрунті вказаних особливостей. А враховуючи, що працівник міліції – це державний службовець, її представник, то в механізмі забезпечення права на захист честі гідності та ділової репутації основну роль повинна відігравати держава. Держава повинна забезпечити як матеріальні, так і процесуальні гарантії забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації працівників міліції.

Відносно права на захист честі та гідності працівника ОВС можна сказати, що права на ці блага не викликають питань щодо їх суб'єктивної природи. Так, суб'єктивне право характеризується трьома основними ознаками: 1) видом і мірою можливої поведінки суб'єктів; 2) наданням сторонам правовідносин права вимагати певної поведінки зобов'язаних їм осіб; 3) надання сторонам можливості спонукати та примушувати зобов'язаних їм осіб до певної поведінки, а в певних випадках – вдатися до

сприяння органів державної влади [17, с. 69–80]. Право на честі та гідності працівника ОВС характеризується: 1) встановленням виду та міри можливої поведінки, яка визначає працівника ОВС як такого, що має честь та гідність: діяти тільки в межах закону; підтримувати своєю поведінкою та не ганьбити честь «мундиру», як у робочий, так і в позаробочий час; визначення меж дозволеної поведінки шляхом встановлення відповідальності за поведінку, що ганьбить честь працівника ОВС; 2) наданням сторонам правовідносин права вимагати певної поведінки зобов'язаних їм осіб: на зобов'язаних осіб (абсолютний обов'язок стосується всіх і кожного) покладається обов'язок насамперед не посягати на честь і гідність працівників ОВС, що забезпечується правом на недоторканність вказаних благ; 3) надання сторонам можливості спонукати та примушувати зобов'язаних їм осіб до певної поведінки, а в певних випадках вдатися до сприяння органів державної влади: можливість захистити та відновити порушені честь і гідність.

Окрім права на захист честі та гідності, працівники ОВС мають право і на захист ділової репутації. Це право включає в себе такі основні складові: «а) право на ділову репутацію, тобто гарантовану законодавцем можливість бути носієм об'єктивної, повної та своєчасної оцінки фізичної особи, як фахівця у будь-якій сфері професійної чи іншої діяльності, та її діянь (поведінки) з боку суспільства, певної соціальної групи та окремих громадян, а також право на формування цієї оцінки та користування нею; б) право на недоторканність ділової репутації полягає у забороні здійснювати будь-які дії, якими може бути порушене дане особисте немайнове благо. Найбільш часто право на недоторканність ділової репутації фізичної особи може порушуватись шляхом поширення недостовірної інформації, наприклад, шляхом недобросовісної реклами, порушенням вимог законодавства про захист економічної конкуренції тощо. Як і у випадку недоторканності гідності та честі (ст. 297 ЦК), основною вимогою до цієї інформації є те, щоб вона стосувалась певної особи, була викладена недостовірно та порушувала право на ділову репутацію фізичної особи; в) право на захист ділової репутації, яке полягає у можливості у випадку порушення її недоторканності вимагати застосування способів захисту даного права. Захист здійснюється відповідно до вимог глави 3 та статей 275–280, 1166–1168 ЦК. Основним способом захисту при цьому законодавець визначає судовий» [18].

Право на ділову репутацію працівника ОВС являє собою право на набуття особою суспільної оцінки її ділових і професійних якостей під час виконання покладених на неї у зв'язку зі вступом на службу до ОВС обов'язків. Право на недоторканність ділової репутації працівника ОВС являє собою обов'язок невизначеного кола зобов'язаних осіб в утриманні від посягання на ділову репутацію цієї категорії державних службовців.

Ділова репутація працівника ОВС обумовлюється покладеними на нього завданнями та рівнем їх виконання, тобто така репутація не виникає одразу зі вступом особи до лав ОВС, а формується протягом певного часу виконання своїх професійних обов'язків особою, може змінюватися за певних обставин. Професійність працівника ОВС, порівняно із честю та гідністю, визначити набагато легше, оскільки професіоналізм є категорією більш вимірюваною і передбачає значно менше оціночних суджень. Серед способів оцінки ділової репутації працівника ОВС слід назвати: атестування особового складу; наявність доган та інших дисциплінарних стягнень у працівника; наявність відзнак, нагород, пов'язаних із діловими (як професійними, так і морально-етичними) якостями особи, що були проявлені під час служби.

Підбиваючи підсумки дослідження механізму забезпечення права на захист честі, гідності та ділової репутації працівників ОВС України, робимо наступні висновки, що характеризують такий механізм:

По-перше, вказаний механізм не повинен зводитись до вузькогалузевого спрямування.

Тобто реалізація права на захист вказаних прав повинна забезпечуватись чинним конституційним, кримінальним, адміністративним, цивільним, трудовим та іншим законодавством.

По-друге, під поняттям забезпечення права необхідно розуміти реалізацію, охорону та захист такого права.

По-третє, специфіка права на захист честі, гідності та ділової репутації полягає в тому, що це нематеріальне особисте право, порушення якого опосередковано спричиняє шкоду інтересам ОВС України взагалі, а тому й державі, адже ОВС України – це державний орган виконавчої влади. З цього ж випливає, що саме на державу і покладається основний обов'язок забезпечення вказаного механізму.

По-четверте, носій вказаних прав – міліціонер-держслужбовець, дієздатність у сфері захисту порушених прав якого є дещо звуженою, а ризик порушень є значно вищим порівняно із звичайними громадянами.

По-п'яте, гарантії забезпечення вказаних прав відображаються у відомчих нормативних актах і спеціальних статтях матеріального та процесуального законодавства.

По-шосте, інституційні гарантії забезпечення вказаного механізму мають своєю особливістю можливість використання відомчих структур (управління внутрішньої безпеки, юридичні відділи), і лише у разі їх недовісті передбачають звернення до загальнодержавних інституцій гарантування прав і свобод громадян.

По-сьоме, вказаний механізм повинен бути реальним, ефективним, дієвим.

Список використаних джерел

1. Гуренко М. М. Теоретико-правові проблеми гарантій і свобод людини та громадянина монографія / М. М. Гуренко; МВС України; НАВСУ. – К., 2001. – 218 с.
2. Шубина И. И. Организационное обеспечение правовой защиты сотрудников органов внутренних дел : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.13 / Шубина Ирина Ивановна. – М., 1999. – 278 с.
3. Ковальська В. В. Правовий захист працівників міліції: поняття, форми, правова регламентація / В. В. Ковальська // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – № 43. – 2008. С. 172–181.
4. Українська радянська енциклопедія : у 20 т. / редкол.: М. П. Бажан (голова) та ін. – 2-е вид. – Т. 6 : Куликов – Мікроклімат. – К. : Укр. рад. енцикл., 1981. – 551 с.
5. Словарь русского языка : 84 т. / под ред. А. П. Евгеньевой. – 3-е изд., стер. – Т. 2 : К–О. – М., Рус. яз., 1986. – 736 с.
6. Русско-украинский словарь терминов по теории государства и права. – Харьков : Право, 1993. 164 с.
7. Скакун О. Ф. Теория государства и права : учебник / О. Ф. Скакун. – Харьков : Консум ; Ун-т внутр. дел, 2000. – 704 с.
8. Рыбаков В. А. Теория государства и права : [консп. лекций для студ. юрид. фак.] / В. А. Рыбаков. – Омск : Омск. гос. ун-т, 2005. – 309 с.
9. Рибалко Г. С. Прокуратура в механізмі захисту прав людини / Г. С. Рибалко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – Серія : Право. – 2008. – № 1 (3). – С. 20–24.
10. Мавдрик М. Я. Прокуратура України і її роль в забезпеченні прав і свобод людини і громадянина : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Мавдрик Микола Ярославович. – Х., 2013. – 213 с.
11. Орзіх М. Міжнародно-правові стандарти і права людини в Україні / М. Орзіх // Право України. – 1992. – № 4. – С. 7–11.

12. Гурджи Ю. А. Процессуальное обеспечение прав личности: вопросы теории : монография / Ю. А. Гурджи. – Одесса : Пальмира, 2006. – 173 с.
13. Наливайко О. І. Теоретико-правові проблеми захисту прав людини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.01 / Наливайко Олег Іванович. – К., 2002. – 18 с.
14. Тодика Ю. М. Конституційний Суд України і прокуратура в конституційно-правовому механізмі забезпечення основних прав громадян : монографія / Ю. М. Тодика, О. В. Марцеляк. – Х. : Лібра, 1998. – 107 с.
15. Організаційно-правові засади професійної підготовки персоналу органів внутрішніх справ України : наук.-практ. посіб. / [Венедиктов В. С., Іншин М. І., Клемпарський М. М. та ін.] ; за заг. ред. проф. В. С. Венедиктова. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 212 с.
16. Орзих М. П. Міжнародно-правові стандарти і права людини і громадянина в Україні / М. П. Орзих // Право України. – 1992. – №4. – С. 5–12.
17. Бойко М. Д. Трудове право України : навч. посіб. / М. Д. Бойко. – К. : Атіка, 2006. – 312 с.
18. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.

Надійшла до редколегії 22.07.2013

СЕРГЕЕВ А. А. ПОНЯТИЕ И ОСОБЕННОСТИ МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВА НА ЗАЩИТУ ЧЕСТИ, ДОСТОИНСТВА И ДЕЛОВОЙ РЕПУТАЦИИ РАБОТНИКА ОВД УКРАИНЫ

На основе анализа действующего законодательства и научных позиций определено понятие механизма обеспечения права на честь, достоинство и деловую репутацию работников органов внутренних дел Украины. Исследованы элементы указанного механизма и особенности его функционирования.

Ключевые слова: механизм обеспечения прав, работник органов внутренних дел, честь, достоинство, деловая репутация.

SERGEEV A. A. CONCEPT AND FEATURES OF THE MECHANISM OF PROTECTION THE RIGHT TO HONOR, DIGNITY AND BUSINESS REPUTATION OF POLICE OFFICERS OF UKRAINE

National and international practice clearly showed that police officers need to protect their rights and freedoms, including the rights to the honor, dignity and business reputation. Necessary condition is creating an effective mechanism to ensure the right to protection of honor, dignity and business reputation of the police officers of Ukraine.

The main aim of the article is the definition and characteristics mechanism of the right to honor, dignity and business reputation of police officers and research elements of such a mechanism.

We must take into account at least two major features, exploring the specified mechanism to ensure the right to protection of honor, dignity and business reputation of the police officers of Ukraine. Firstly, it is a special legal status of the media rights. Secondly, it is the special nature of rights protection.

The mechanism of the right to honor, dignity and business reputation of the police officers of Ukraine should not lead to the narrow sectorial focus. That realization of the right to protect these rights should be provided by the current constitutional, criminal, administrative, civil, labor and other legislation.

The ensuring of rights is necessary to understand the implementation, security and protection of such rights. Guarantees of these rights recognized in the departmental regulations and special articles substantive and procedural law. Institutional guarantees given mechanism with its feature of using departmental structures (management of internal security and legal departments), and only if they are not work appealing to the general public institutions guaranteeing rights and freedoms.

Specificity of the right to honor, dignity and business reputation is that it is not tangible personal law, the violation of which indirectly causes detriment police of Ukraine in general, and therefore the state because police of Ukraine - a federal executive authority. It follows that the state is the primary duty and responsibility to ensure the specified mechanism.

The mechanism of the right to honor, dignity and business reputation of the police officers of Ukraine should be real, effective, and efficient.

In conclusion, we believe that the mechanism of the right to protection of honor, dignity and business reputation of the police officers of Ukraine is clearly defined by law system of legal guarantees of the right to honor, dignity and business reputation of police officers Ukraine, and if necessary protection and these rights by competent state agencies.

Keywords: the mechanism, the right to honor, dignity and business reputation, police officers of Ukraine.